

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

De Materijs in genere confutatio, & primo contra Gentiles. cap. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

vel permutant, vel fanori locant, tamen gratus accipientis animus inuitat, letioremque facit benignitatem. Quis autem ita gratus ut animæ iam beatæ in quibus agnitio beneficij clarissima, voluntas promptissima, facultas ad remunerandum maxima. Postremo quæ quis facit hæc recipiet; paucis accipito recta in cælum datur ascensus ijs qui in mortuos pij sunt dum viuunt, omnino efficiet Deus ut ubi vita discesserint viuentium pietate fruantur.

De materijs in genere Refutatorio quoque modo tractanda sint. Et primo contra Gentiles, & Mahumetanos. Cap. XVIII.

IN refutationibus occurret aliquando occasio errores, & falsa dogmata tum gentilium, tum Iudæorum, tum demum Hæreticorum; sæpe confutandi, etiam qui inter Christianos irrepunt errores, & inueterati abusus expugnandi, quare cõtra hæc, arma militiæ nostræ in promptu esse debent. Primo loco si agendum sit contra gentiles, doctrina incipienda ab erroribus eorum confutandis, ut olim fecere patres contra eos differentes, & ij primo loco errores premendi, qui euidentissimi erunt, ostendendo, cui error vel vnus admixtus sit, eã nec à Deo, nec rectæ rationi consentaneam legem esse posse, ut si plures Deos asserat, si contra principia legis naturæ aliquid contineat si pugnantia loquatur. Tum tractandæ fidei Christianæ argumenta, & incitamenta credendi. Postremo ipsa explicanda fides, initio ab ijs rebus ducto, quæ minus humanæ mentis captum excedunt, ostendendo quam sit sanctitas Christianæ religionis, & rationi consentanea, & societati humanæ conueniens, utilis, incunda. Quid enim utilius principibus, subditorum obedientia? quid priuatis hominibus fide, & iustitia cõmodius? quid omnibus æque aut incundius, aut opportunius pace, & mutæ lege charitatis? & hæc tamen parua sunt præ ijs, quæ in cælo, quæ in æterna, & bonis omnibus cumulata vita bonos Christianos manent. Dum hæc tractantur, interim duo hæc monita seruanda in vniuersum erunt, Primum ut appareat in moribus docentis virtus, & pietas, & sincera in auditores Charitas, cū modestia, & grauitate coniuncta, absint maledicta, absit contemptio, absint derisiones, & amara scommata, cum his potius cõtrollandæ beneuolentiæ, & excitandæ attentionis adhibenda præfida, & Deo quotidianis precibus, alijsque modis cõmendandæ.

Modus confutandi gentiles.

dum negotium, à quo lumen omne veritatis descendit. Secundo impellendi sunt hi quorum res agitur, vt ea quæ legis naturæ sunt ac ferè vniuersali omnes lumine cognoscunt, præcepta seruent, adhortandique, vt petendo à diuina bonitate lumini insistant, per quod ea quæ reuèrissima & saluberrima sibi futura sint, agnoscant, & amplectantur. Ratione, ac via persimili cum Saracenis, & Mahumetanis agendum est, primo loco aliquot colligenda capita, ex quibus eorum errores manifesti fiunt. Deinde afferenda etiam fundamenta, quibus nostra religio optime innixa est, quia nostræ Religionis confirmatio alienæ sectæ confutatio erit. Illorum infamis secta his modis confutari potest. Primo Mahumetus nulla edidit miracula quibus & ipse à Deo missus probaretur, & eius doctrina à Deo esse appareret, ipsemet testatur se nullo alio miraculo, opus habere, quam quod suum Alcoranum ediderit, nec inficiatur se fuisse imperitum. Adhæc non sanctitate, non sapientia, sicut neque miraculis, sed armis vsus est, ad populos sibi subiiciendos. Secundo mentitur cum dicit suum nomen in Deuteronomio, & in Evangelio olim fuisse: seque vt prophetã à Christo promissum, sed per odium, Christianos eius nomen sustulisse, quod quam sit ridiculum quis non videat? Cur enim ante aduentum Mahumeti, qui post sexcentos à Christi Natiuitate annos venit, nomen eius debuissent eradere potius quam Iudæ, aut Pilati? Et post aduentum honorassent magis, si à Christo fuisset prædictus: præterquam quod ex antiquissimis Euangeliorum codicibus, qui extabant, nostri redargui potuissent. At mendacium quo se à Christo promissum dicit, satis se ipsum prodit, nam se promissum ait cum Dominus Apostolis Spiritum sanctum, & Spiritum veritatis promisit. Atqui cum Apostolis Christus denunciasset, ne Hierosolimis discederent, antequam Spiritum sanctum receperent; debuissent ad annum sexcentimum viuere, & expectare, scimus tamen paucis post Christi Ascensionem diebus Spiritu veritatis impletos, & mox ad prædicandum Euangelium per totum terrarum Orbem dispersos. Tertio falsa loquitur, & secum apertissimè pugnat ipse. Nam in Alcorano Euangelium laudat, appellans ipsum verum, & rectum, & lucem, Christum etiam vocat verbum veritatis. Quod si ita est, ergo falsa ipse loquitur, negans Trinitatem personarum, & Christum esse filium Dei, eo argumento quod absurdum iudicet Deum Patrem, habere vxorem. Nam Christus qui per eum est Verbum veritatis, mysterium Trinitatis reuelauit, in cuius inuocatione Baptis-

Loci ad confutandam infamem sectam Mahometti.

Mendacia Mahometti.

num, quæ est prima porta Christiani nominis instituit, & se-
 filium Dei sæpius ostendit. Falso itè negat, Christum esse pas-
 sum, sed loco eius dicit aliud apprens corpus fuisse à Iudeis
 cruci affixum, Quæ fuit hæresis Manichæorum, qui docebant
 Christum non veram assumpsisse humanam carnem, sed appa-
 rentem, & tamen Christus ipse sæpe prædixit sese passurum,
 & id ipsum prædixerunt tanto ante prophetæ, ergo aut verbum
 veritatis falsa loquitur, quod repugnat, aut Mahometus verbū
 falsitatis pronunciat, quod verum est. Et quæro si Christus est
 Verbum veritatis, quare non credit Christo dicenti, sine Ba-
 ptismo neminem saluari posse? quare promittit post hanc vitā
 suis Mahometes multitudinem vxorum; cum Verbum verita-
 tis dicat, post hanc vitam fore homines sicut Angelos Dei? Ad-
 damus huic argumento etiam Corollarium, cum Mahometani
 dicant in Christiana lege salutem esse, & Christianos suam le-
 gem seruantes consequuturos salutem, necesse est concedant
 etiam esse veritatem, nam vt cum falso dogmate vera consistat
 religio, & Deus eam probet, ab omni ratione alienum est, quod
 si veritas est in Christiana religione, necesse est sectas omnes
 ab hac alienas, falsas esse, & ipsam Mahometanam superstitio-
 nem detestandam, quia sic docet Christiana religio. Quarto li-
 ber Alcorani quem ipse loco miraculorum esse dicit confusis-
 simus est, & videtur, qui eum dictauit mentis inops fuisse, cum
 sine ordine, sine præceptis ad vitam instituendam sit confarci-
 natus; promittit paradysum post mortem, & fluuios lactis, &
 mellis, & pulcherrimas vxores. Vnde hæc habet cum nec mi-
 raculis, nec vlla ratione probet? & adeo rationi aduersentur,
 vt felicitatem hominis non aliam quam belluarum corpori ser-
 uentium faciant? Quinto Saraceni, & Turcæ sunt homines in-
 genio barbari, ac rudes, non habent literarum studia, non sci-
 entiarum vsum, Princeps Turcarum est tyrannus, occidit fratres
 contra omne ius naturæ, violentia regit, & cæde, ac minis. Imo
 per Mahometem prohibitum est eis ad disputationes, & con-
 gressus descendere, & vetuit ne defenderent legem doctrina,
 & argumentis, sed armis solum, eo quod suæ causæ omnino
 diffideret. Sexto nec mirum videri debet si eorum secta latè
 diffusa sit, tum quia per vim propagata est, & defensa tyranni-
 cè, tum quia libertatem ac viuendi licentiam tradit, præfer-
 timque omni libidinum generi habenas laxat, ideoque inter eos
 maximè sparsa est nationes, quæ sunt in libidines magis effusæ.
 Ad nostram vero confirmandam religionem habemus omnia.

Testimoniū
 Mahometa-
 norū pro no-
 bis: Ad homi-
 nem.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

Religionis
nostræ cõfir-
matio, & lo-
ci .

Vide Baron.
in apparatu
ad Annales
Ecclesiast.

Isa. 26.

principia quæ desiderari possunt, vt aliqua Religio à Deo infi-
tuta, & ordinata comprobetur. Primo habemus tot scriptu-
ras veteris testamēti quæ Christum describunt expressè, quæ
& multi Philosophi præsertim Platonici magni fecerūt. Et Ma-
hometus probat affirmatque in eis Christum verè prædictum,
& esse verè Messiam in Hæbreorum lege ac prophetis promif-
sum. Secundo habemus testimonium decem Sybillarum de
quibus Varro philosophus scripsit, earumque nomina, patrias,
& tempora describit, & addit earum libros à Romanis propo-
sitos in loco sacro, & destinatos ab eis Sacerdotes, qui eos cus-
todirent, in quibus multa prophetico spiritu, & magna de
Christo prædicuntur. Tertio habemus expressum S. Ioannis Ba-
ptistæ testimonium, cuius sanctitati non solum Iudei multum
tribuebant, sed etiam ipsi Mahometani, tanquam summum
prophetã eum colunt. Quarto habemus testimonium tot marty-
rum qui suo sanguine corroborarunt, quorum constantia
non erat humana. Quinto testimonium virorum doctissimorū,
tum ex Hæbreis, tum ex philosophis gentilibus ad Christum
conuersis ita vt possimus assignare multos in singulis sæculis
sapientissimos, quibus omnino Mahumeti secta destituitur,
eum inter Turcas, & Maurōs vix possit inueniri vnus aliquis
eruditus, imò profitentur armis non rationibus sua se dog-
mata tueri. Sexto accedit adhæc sanctitas, & puritas doctri-
næ Christianæ quæ omne vitium prohibet, & omnes virtu-
tes complectitur, & integerrima tot sanctorum vita, maxi-
mum est testimonium veritati Religionis quod à Deo fit, adeo
vt ipsemet Mahometus dixerit se à Deo, missum, vt mitiorem
aliquem viuendi modum edoceret homines, quod Christiana
lex esset nimis perfecta. Septimo videmus experientia per
Euangelicę legis prædicationem, sublatam è mundo Idolola-
triam, & vnus Dei verum cultum inductum, quod magnum est
argumentum illam esse à Deo. Octauum testimonium est con-
uersio Romani Imperij, cum esset Roma totius orbis Domina,
haberetque viros, & in scientijs eximios, & in armis præstan-
tissimos, & tamen sine armis, sine eloquentia humana, eiecit
Idolis cessit Religioni Catholicæ iuxta vaticinium. Isa. licet
initio Romani Imperatores summa potentia Christianos per-
secuti fuerint, & nil potuerint perficere. Nono victoria omnia
persecutorum, & hostium Christiani nominis, qui post adhibi-
tam omnem artem ac vim contra fidem nostram, tamen deu-
ti sunt, & prostrati, vt dicere possimus illud Esd. 3. super om-
nia

niā vincit veritas, cum Mahumeti lex non habuerit expugna-
tores, sed ipse potius rudes, & barbaras nationes vi & armis
sibi subiecerit, & cum summa tyrannide conseruarit, permit-
teas eis libertatem vitæ laxioris. Hæc de gentilibus .

Contra Iudeos. Cap. XIX.

Non minus cum Hebræorum, apud quos alicubi Concio-
nes habentur,peruicacia desudandum est . Duo etiam,
contra hos, armorum adhibenda sunt genera . Primo afferenda
quæ nos contra ipsos habemus argumenta. Secundo dissoluen-
dæ rationes, & argumenta quibus pertinaciam suam cum sum-
ma obstinatione fouent. Ad primum caput, præter ea quæ con-
tra gentiles; & Mahumeti sectatores allata sunt, quæ etiam
Iudeos urgere maxime possunt, præsertim quod ipsorum scri-
ptis sacris confirmentur, hæc faciunt. Primo vox omnium pro-
phetarum venisse iam Christum apertissime demonstrat, cum
omnia quæ de Messia prædixerint optimè Christo conueniant,
& tempus Messia, quia ablatum erat sceptrum Iudæ, & septua-
ginta hebdomades completæ Danielis, quæ duo tempora etiã
secundum Rabbiorum doctrinam iam cõpleta esse ante mul-
ta sæcula facillimum est demõstrare vt non possint Hæbrei ter-
ginerari, & locus Bethleem, & miracula, & passio, & mors,
& modus quæ tam dilucide vaticinatus est Isaias, vt non futurũ
aliquid tanquam propheta, sed præteritum, tanquam Euan-
gelista, narrare videatur . Secundo adde Ioannis Baptistæ testi-
monium cuius natiuitas admiranda, cuius sanctitas singularis.
Tertio ex Galatino, in Talmud extat traditio quædam a Iudæis
probata, Messiam in fine quarti millenarij ab orbe condito fuis-
se venturum, & duo priora annorum millia vocant inanitatis,
in quibus nulla erat à Deo scripta lex hominibus data, duo alia
vocant legis, post hæc assignant alia duo vsque ad mundi finem
quæ vocant Messia. Iam vero negare non possunt quartum mil-
lenarium expletum esse, quo tempore nos Christiani dicimus
Christum incarnatum, quare oportet necessario dicere vel Mes-
siam venisse, vel falsam esse traditionem quam Hæbræi recepe-
runt. Qui cum videant se in angustias redigi, adiecerunt, de-
buisse quidem Messiam in quarto millenario venire, sed ob pec-
cata gentis Hæbreæ eius aduentum dilatatum esse, quasi vero
Deus non præsciuerit omnia ab æterno, vel ad Iudæos dun-
taxat saluandos promissus fuerit Messias, & nõ ad omnes gen-
tes,

Loci contra
Iudæis per le-
ge Christiana .

Gen. 46.

Dan. 9.

Mich. 5.

Isa. 53.

Li. 4. c. 20.

inoloq.